

HETI

Mérleg

I. évfolyam 2. szám
1991. október 9.

INGYENES VÁROSI LAP • BÉKÉSCSABA

Chicago

Békéscsaba városközpontja elcsikágósodott. A 20-as évekbeli amerikai metropolis éjszakai csendjét akárhányszor a fegyverropogás zaja verte fel. Ami legtöbbször azt jelentette: rendőrök keveredtek tűzharcba a gengszterekkel. Vagy fordítva. Szerencsésebb esetben a rendőröknek arra kellett ügyelniük, hogy az egymással is harcban álló rablóbandák minél több halottat hagyjanak maguk után... A bekezdés elején tett megállapítás ellenére mi még nem tartunk itt. Errefelé éjszakánként csak a betört kirakatüvegek csörömpölése hallik. Vagy legalábbis hallhatja az, aki álmatlanul forgolódik ágyában.

Am bizhatunk a fejlődés rendíthetetlen iramában. Bizonyos jelek arra utalnak: nem járhatunk már messze attól, hogy az éj leszálltával banditák fegyveres csoportjai szállják meg a városközpontot. A tűnődő kérdésem az: lesz-e rendőr, aki harcba mer szállni velük. Aki hivatottnak érzi magát maradék nyugalmunk megőrzésére. Félreértés ne essék: nem több rendőrt szeretnék látni, hanem a mostaninál fölkészültebb, a dolgát, hivatását jobban értő, azt szakszerűbben és nagyobb határozottsággal ellátó rendőrséget. Amely móresre tanítja térségünk mindjobban elszemtelenedő piti gengsztereit.

Többről is szó van itt, sajnos. Például az önvédelmi ösztön sorvadásáról, mely immunhiányos kór gyanánt terjed szét a mai magyar társadalom szövetékében. Ez élteti azt az álhumánus rögeszmét is, hogy a gazfickókat éppolyan léptékű emberi és személyiségi jogok illetik meg, mint a tisztességeseket. Nem kell különleges matematikai érzék annak kiszámításához, hogy ezáltal nagymértékű erőeltolódás jelentkezik – a gazfickók javára. A gátlástalanság talaján ugyanis a biztosított jogok szükségképpen a törvénytisztelő polgárok ellen fordulnak.

Nem a Lenin-szobor helyén felállítandó nyaktílóról ábrándozom. Bár egyre számosabb a söpredék, melyen már csak ez „segítene”. De – gyakorlati konzekvenciaként – el tudnék képzelni egy jól körülírt jogosítvánnyal, a megfelelő eszközökkel, szükség esetén tehát fegyverrel is felszerelt önvédelmi polgárőrséget. S e még nem létező társadalmi önszerveződést ne rágalmazzuk meg időnek előtte olyasmivel, hogy tartanunk kellene a visszaélésektől, a bűnözéssel való összefonódástól... Jól működő demokratikus társadalomban ilyesminek nincs komoly veszélye. De amíg egymást riogatjuk, addig fejünkre gyűjthatják a házat. És akkor csakugyan ránk szabadul a csikágói pokol...

Amíg e késő éjszakába hajló estén a zárógondolaton töprengök, odalentről földindulásszerű csörömpölés hallatszik. Íme, elkezdődött!

CUMANIUS

- Elcsikágósodtunk?
- Az ASCO-dilemma
- Szerdától szerdáig
- Mi van a sporttal?
- Létkérdés
- Útban Európa felé
- Viharverte tájak

Szeptember 24–25-én került megrendezésre Pécsett az V. magyar–finn testvérvárosi konferencia. A tanácskozáson részt vett Jyrkki Myllyvirta, Békéscsaba testvérvárosának, Mikkelinek polgármestere is. Ez alkalommal nyílt lehetőségünk arra, hogy a finn városvezetővel közigazgatásuk rendszeréről, illetve a mikkeli önkormányzatról beszélgessünk.

Finnországban a közigazgatás – ellentétben az általam most megismert magyar gyakorlattal – világosan kétszintű: nincs összekötő elem az önkormányzatok és a kormányzat között. Önkormányzataink széles körű autonómiával rendelkeznek, például adóztatási jogunk van, azaz helyi adókat vethetünk ki.

Országunkban négyévenként rendeznek helyhatósági választásokat. Legközelebb jövőre kerül erre sor. A választásokon közvetlenül választják az önkormányzati képviselő-testület tagjait. Mikkeliben ez 51 főt jelent. A városi önkormányzatban a pártok megoszlása nagyjából tükrözi a parlamenti állapotot. A legerősebb párt Mikkeliben a Nemzeti Koalíciós Párt, utána következik a Szociáldemokrata Párt; a zöldek, a kommunisták, a Centrumpart és a Kereszténypárt a kisebbséget képviselik. El kell azonban mondanom, hogy a képviselő-testület munkáját ritkán akasztják meg pártharcok. A felmerülő vitás kérdéseket igyekszünk nem ideológiai alapon, hanem gyakorlati szempontok szerint végiggondolni.

A képviselő-testület által

MIKKELI A finn kapcsolat

választott és annak alárendelt intézmény az ún. választmány, melynek tagjai a bizottságok elnökei. Feladata a bizottságokkal való kapcsolattartás és a hivatali apparátus irányítása, illetve a bizottságok által kidolgozott anyagok előkészítése a közgyűlés számára. A választmány Mikkeliben kéthetenként, a közgyűlés havonta ülésezik.

Említettem, hogy a finn önkormányzatok meglehetősen nagy autonómiával rendelkeznek. Am jellemző tendencia manapság a még nagyobb önállóságra való törekvés. Ez elsősorban a mind nagyobb gazdasági önállóság megteremtésére irányul. Finnország gazdasága viszonylagos válságban van, s ez érinti az önkormányzatok költségvetését is. Mikkeli költségvetése évente kb. egymilliárd finn márka (kb. 20 milliárd forint). Ebből 300-300 millió az állami támogatás és a helyi adó, a maradék 400 milliót a város maga gazdálkodik ki, termeli meg. Azonban mindinkább el kell gondolkodnunk azon, melyek lennének az életnek azok a területei, ahol növelni tudnánk bevételeinket és csökkenthetnénk kiadásainkat.

A lakosság – a helyi sajtónak köszönhetően – sok információt szerez az önkormányzat munkájáról, gondjairól, s az emberek szívükön viselik városunk sorsát.

J. O.

Szerdától szerdáig

1849. október 6.

Hallom...

Mintha hallanám először a négy dörrénést. Négy nevet utstogok: Kiss Ernő, Schweidel József, Lázár Vilmos, Dessewffy Arisztid. Ők már nincsenek. Testüket a sáncok hantjai földik.

Azután kilenc bitófa kontúrjai merednek rám. A vonulók léptei alatt megsüpped a föld. Minden szem arcukra tapad. Újarad felé közelednek. Ott az új Golgota. Pöltenberg Ernő az első, majd őt követi Török Ignác gróf, Lahner György, Knezich Károly, Nagy-Sándor József, Leiningen-Westerburg Károly gróf, Aulich Lajos, Damjanich János és végül gróf Vécsey Károly.

Kilenc oszlopon kilenc tábornok...

25-én Kazinczy Lajos honvédtábornokot is agyonlőtték. Így vált Arad magyar Golgotává. Szeretném hinni, hogy nem lesz több Golgotánk. Épp elég az eddigieket is elsimítani, épp elég az emlékezésre és a tanúságtételre is.

Talán arra is, hogy békében tudjunk élni itt és most, Közép-Európában.

DR. VIRÁGNÉ, DR. HORVÁTH ERZSÉBET

– Polgármester Úr! Értésüle-seink szerint csaknem két esztendeje már, hogy Békéscsabát üzleti ajánlattal kereste meg egy bevásárlóközpontokat építő bajor részvénytársaság, az ASCO. Az azóta eltelt időben vajmi kevés információ jutott el hozzánk ezzel kapcsolatban. Jószerivel azt sem tudjuk, napirenden szerepel-e még az esetleges üzletkötés az ASCO-val.

– Valóban, az ASCO már tavaly nyáron a szerződéskötéshez közeli helyzetbe került Békéscsabán. Az elképzelések szerint a bajor cég szántóföldet vásárol a Gyulai út mentén. A helyhatósági választások után, némileg módosítva sikerült a szerződést körvonalazni.

– Milyen új elemeket tartalmaz ez a módosított szerződéstervezet?

– A módosításokban az szerepel, hogy a nettó vételárat német márkában határozzuk meg. Emellett az ASCO vállalná a terület közművesítését, az áfa kifizetését, illetve a termelési ágból való kivonással járó költségeket. A módosított szerződéstervezet értelmében az ASCO a vásárlás után, az építési engedély kézhez vételekor fizetne, s a bevásárlóközpont két éven belül felépítené.

– Mikorra várható a szerződés megkötése?

– Ez év első negyedévének végére terveztük az aláírást, ám időközben a részvénytársaság élére új igazgatótanács került. Az új vezérkar új stratégiát is jelent tevékenységükben. S bár üzleti elképzeléseikben Magyarország továbbra is szerepel – hisz tíz magyar nagyvárosban terveznek a mienkhez hasonló üzletet –, az elmúlt hónapban hozzánk eljuttatott új szerződéstervezetükben olyan feltételekkel „leptek meg”, melyekről a megelőző tárgyalások során szó sem volt. Eszerint az ASCO csak a tulajdoni bejegyzés után fizetne.

– Mit jelent ez a gyakorlatban?

– Ez a terv tulajdonképpen nem rossz, hiszen az átírást úgy 1992 februárjára tudnánk megvalósítani. Ennyi időre még az ASCO tapasztalt tervezőgárdájának is szüksége van az építészeti, engedélyezési tervek beadásához, s a végleges engedélyezéshez. Nagyobb meglepetést okozott számunkra azonban az a módosítás, mely szerint az ASCO nem kötelezi magát az építkezés 1996. január 1-ig való megkezdésére. Tehát az építkezés kezdetének eltolódása számára semmilyen anyagi következménnyel nem jár, hisz kötbért csak 1996. január 1-je után fizetne az építkezés esetleges elmaradása esetén.

– Módosított-e az ASCO a többi magyar várossal kötendő szerződésen is?

– Ugyanez a módosítás valamennyi szerződéstervezetben megtörtént, s eddigi információim szerint Nyíregyháza az egyetlen település, mely ilyen formában nem fogadja el a feltételeket, s további tárgyalásokat folytat az ASCO-val.

– Mikorra várható döntés Békéscsabán?

– Miközben szakértőink felvették a kapcsolatot az ASCO-ügyben érdekelt másik kilenc magyar várossal, október 10-i közgyűlésünk meghívta az ASCO magyarországi képviselőjét, hogy a cég elképzeléseiről további információkat szerezzünk. A szerződés aláírásáról, vagy a tárgyalások folytatásáról szóló döntés a közgyűlés kezében van. Addig is azt kell mérlegelnünk: nem célszerűbb-e elutasítanunk az ASCO ajánlatát, tekintettel az építkezés megkezdésének bizonytalan idejére, s arra számítva, hogy 1-2 éven belül más cégek, akár kedvezőbb ajánlatokkal is megkereshetnek bennünket, vagy – s mivel a terület hasznosítására más ajánlat mind ez ideig nem érkezett – nem érdemesebb-e az ASCO által diktált feltételekkel megkötni a szerződést. Egy dolgot mindenképp szem előtt kell tartanunk: bevásárlóközpont – a belvárosi tehermentesítése érdekében – a város peremén feltétlenül szükség van.

SZTOJCEV SZVETOSZLÁV

● FOGADÓNAPOK. Pénteken dr. Simon Mihály jegyző, okt. 18-án Molnár György alpolgármester, okt. 25-én Domokos László alpolgármester, nov. 1-jén Pap János polgármester tart fogadónapot a Városházán 8 és 12 óra között.

● NAPIRENDEN. Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése soron következő ülését 1991. okt. 10-én, délután 13 órai kezdettel tartja a Városháza dísztermében.

● KI AKARJA megfojtani a sportot? Az utóbbi időben a városban az a hír járja, hogy az önkormányzat meg akarja fojtani a sportot. Úgy érezzük, a tények önmagukért beszélnek... Az idén a város több mint 41 millió forintot fordít a sport különböző területeire, valamint a sportlétesítmények fenntartására. Ebből a Békéscsabai Előre sportegyesületei és klubjai 13,5 millió forinttal részesedtek eddig. A minőségi és szabadidősportot képviselő más egyesületeket 864 ezer forinttal támogatja a város; ebben a blokkban jelenik meg többek között a Konzervgyár NB/I-es asztaliteniszező gárdája, a Lakótelepi SE, a Honvéd stb. sporttevékenysége. Az önkormányzat a Kórház utcai létesítmény fenntartására 10 millió 350 ezer forintot különített el, az Árpád fürdőt pedig 2,5 millióval támogatja. A diáksport szervezését az idei évben 1,2 millió forint szolgálja, a szabadidősport lehetőségeinek megteremtésére 732 ezer forint áll rendelkezésre. Az élsport utánpótlás-nevelésének szervezeti kereteit biztosító sportosztályok 500 ezer forint támogatásban részesülnek... Mindezek felül a város 12 millióval támogatja a sportszarnok működését.

● A SPORTIRODA soron következő rendezvényei:

1. Atlétika: fiú 5 próba körzeti versenye (X. 11., 13 óra).
2. Atlétika: leány 5 próba körzeti versenye (X. 12., 9 óra). Helyszín: Előre-pálya.
3. Olimpiai Napok – Kerékpárpróba (X. 13., 9 óra). Gyülekezés: Ifjúsági Tábor (8 és 9 óra között).
4. Békéscsaba–Zrenjanin nemzetközi ifjúsági vívóverseny (X. 14-15.). Helyszín: Bcs. 2. Sz. Ált. Isk. (X. 15., 17 óra).

BÉKÉSCSABA HÍREK BEN

A város,
ahol élünk

Folyamatos rendezvények:

1. 7–8 osztályosok labdarúgó-bajnoksága (X. 14., 21.).
2. Középiskolás alapfokú bajnokság (X. 10., 17., 24.).
3. 7–8 osztályosok kézilabda-bajnoksága (X. 10., 17.).
4. Középiskolások alapfokú kézilabda-bajnoksága (X. 10., 17.).

A mérkőzések helyszínét és időpontját a Diákolimpia 1991. őszi versenyprogramja tartalmazza.

5. Megyei serdülő labdarúgó-bajnokság. Helyszín és időpont sorsolás alapján.

● SAKKBARÁTOK, figyellem! Sakk-klub alakult Békéscsabán! A klub jelenleg 15 tagot számlál, elnöke dr. Kerekes Attila. Címük: Békéscsaba, Erdélyi sor 17.

● Okt. 3–5. között Békéscsabán rendezték meg a XVI. Országos Műemléki Konferenciát, melynek témája „Önkormányzatok a helyi és nemzetiségi értékekért” volt.

● KÖRÖS-VIDÉKI Irodalmi Társaság alakult meg Békéscsabán. A társaság célja a régió irodalmi életének szervezése, irodalmi alapítvány létrehozása, folyóirat kiadása, s szűkebb pátriánk bekapcsolása az ország irodalmi életébe.

HETI MÉRLEG

Ingyenes városi lap, Békéscsaba Főszerkesztő:

Sztojcevsz Szvetoszláv

Tipográfia: Gécs Béla

Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése

Felelős kiadó: Pap János, Békéscsaba polgármestere

Szerkesztőség: 5601 Békéscsaba, Szent István tér 9. Pf.: 112.

Telefon: (66) 26-366, telefax: 23-954, telex: 83-229

Fényszerkesztés: Kner Nyomda Rt.

Nyomtatás: Mozi Nyomda

Leányvállalat, Békéscsaba

Felelős vezető:

Garai György igazgató

Megjelenik minden szerdán

20 000 példányban

TAXI? Igen,

személy-, tehertaxi, autómentés,
építőanyag házhoz szállítása
teljes ügyintézőssel,

CSABA TAXI!

munkás-szállítás, csoportos
utazás 11 személyes mikrobusszal
Telefon: 27-600, 28-200, 22-800

BÉKÉSCSABAI MOZIK MŰSORA

1991. október 11-17-ig

PHAEDRA MOZI

11-én 4, 6 és 8, 12-17-én 4 órákor: MAGAS SZŐKE + 2 SZŐKE (mb., sz., fr.)
12-17-én 6 és 8 órákor: A HEGYLAJÓ VISSZATÉR (mb., sz., am.)**

PHAEDRA KAMARATEREM

11-13-án 5 és 7 órákor: HUDSON HAWK
(EGY MESTERTOLVAJ ARANYAT ÉR) (mb., sz., am.)*
13-án 3 órákor matiné: HATTYÚK TAVA (mb., sz., ja.)
14-17-én 5 órákor: TŰZMADÁR AKCIÓ (mb., sz., am.)*
14-17-én 7 órákor: MAGAS SZŐKE + 2 SZŐKE (sz., fr.)

ERZSÉBET MOZI

11-12-én 7 órákor:
JOBB MA EGY ZSARU, MINT HOLNAP KETTŐ (mb., sz., am.)*
13-14-én 7 órákor: TÁNCÖRÜLET (sz., am.)*

PÓSTELEK AUTÓSMOZI

11-én 8 órákor: A HEGYLAJÓ VISSZATÉR (mb., sz., am.)**
12-én 8 órákor: LÁNGLOVAGOK (mb., sz., am.)*

* 14 éven felülieknek

** 16 éven felülieknek

ÁLLÁSHIRDETÉS

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALÁBA

érettségizett, gyors- és gépirői, valamint alapvető
számítástechnikai ismeretekkel rendelkező

titkárnőt keresünk,

aki a polgármester és a jegyző mellett látná el feladatait.

További feltételek: – legalább 3 éves szakmai gyakorlat,
– büntetlen előélet,
– magyar állampolgárság

Államigazgatási gyakorlattal vagy idegen nyelvtudással
rendelkezők előnyben!

Jelentkezni 1991. október 15-ig lehet Kovács Jánosné,
személyzeti vezetőnél,
Békéscsaba, Szent István tér 7. sz. I. e. 8. alatt. Tel.: 26-366/154.

ÁLLÁSHIRDETÉS

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Vállalkozási Irodája

1 fő közgazdász személyére PÁLYÁZATOT HIRDET.

Pályázati feltételek: – közgazdasági egyetemi végzettség,
– erkölcsi bizonyítvány
– életrajz
– esetleges nyelvtudás előny.

A pályázat benyújtásának határideje: 1991. október 22.

A pályázatot a Polgármesteri Hivatal Vállalkozási Iroda vezetőjéhez kell be-
nyújtani. Békéscsaba, Szent István tér 7. sz.
Az állást, amely elemző közgazdász tevékenységet takar, kezdő szakemberek
is megpályázhatják.
A munkakör 1991. november 1-jétől betölthető.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

DECORAMA®

Festőművészek, fotóművészek, galériák, múzeumok, képzőművész körök,
tárlatrendezők, képterjesztők, alkotóközösségek, gyűjtők, üvegesek, képkerete-
zők, közületek, magánszemélyek

FIGYELEM!

Békéscsabán a Kínizsi utca 4-6. szám alatt (SZÖV szék-
ház) megnyílt a

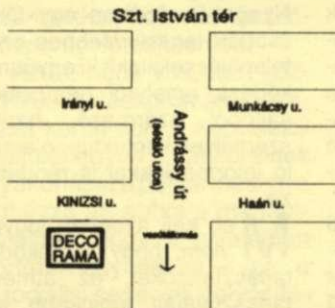
DECORAMA®
üzlet és minigaléria.

Szolgáltatása:

1. Több száz nyugati import képkeretléc árusítása
viszontfelhasználóknak (üvegeseknek, képkeretezőknek
stb.)
2. Profi gépekkel képkeretek, tükörkeretek készítése (fő-
részleges és szegezés nélkül!)
3. Nyomatok, posztterek és festmények forgalmazása

Az országban
egyedülálló a

DECORAMA®
választéka. s kizárólagos forgalmazási joga.

A legkényesebb igényeket is ki-
elégíti.

Vállalási határidő 1-3 nap!

Kitűnő parkolási lehetőség!
Nyugati minőség – hazai árak!
Kérem, keresse a
DECORAMA-t.

Nyitvatartás: Keddtől-péntekig:
13h-18h
Szombaton: 8h-13h
Hétfő szünnap!

Mindenkit szeretettel vár a
DECORAMA.

ÁLLÁSHIRDETÉS

A MEZŐMEGYERI
ARANY JÁNOS MŰVELŐDÉSI HÁZ

1991. december 1-jétől betölthető, vezető
beosztást jelentő állást kínál.

Mezőmegyeriek előnyben!

Jelentkezni a helyi képviselőnél lehet.

Timár Imre, Erdő sor 9.

A lazítás életforma!

**AUTOGÉN
TRÉNING**
66/22-698

A&M

IPARI-, KERESKEDELMI- ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.

GYORSNYOMDA

5600 Békéscsaba,
Szabadság tér 1-3.

Az Európai Városok és Régiók Tanácsa nemrégiben Prágában nemzetközi konferenciát rendezett, melyen a helsinki folyamat országainak képviselői vettek részt. Hazánkat többek között városunk polgármestere, Pap János képviselte, aki a Megyei Jogú Városok Szövetségének ötfős delegátusának tagjaként utazott a prágai konferenciára. Az alábbiakban az ott szerzett tapasztalatairól, benyomásairól szól olvasóinknak.

A prágai rendezvény, melyen néhány olyan illusztris vendég is megjelent, mint Dubček, a Cseh- és Szlovák Szövetségi Köztársaság Parlamentjének elnöke, vagy Maurois, Lille polgármestere, francia exminiszterelnök –, nos ez a rendezvény jó néhány fontos tanulsággal szolgálhat számunkra.

A konferencia valamennyi résztvevője tapasztalhatta, hogy a nyugat-európai települések milyen nagy érdeklődéssel fordulnak az újdemokráciák települései felé. Az is észrevehető volt a tanácskozás folyamán, hogy főként a cseh, de a szlovák és a lengyel települések is igen élénk kapcsolatban állnak a nyugat-európai városokkal, egyetemekkel.

Az egyes régiók közötti együttműködés megteremtésében nagyon fontos szerepet játszanak az olyan jellegű rendezvények, mint ez a prágai. Magyar kollégáimmal folytatott beszélgetéseim során gyakran szóba került az a probléma, vajon miként tud egy magyar polgármester, a település napi ügyei mellett időt szakítani arra, hogy az egyre gyakrabban megrendezésre kerülő nemzetközi konferenciákon részt vegyen. Minden nehézség ellenére úgy érzem, hogy ebből a folyamat-

ból nem szabad kimaradnunk. Több okból sem. Egyrészt, mert mindenképpen hasznos lehet meghallgatni a nyugat-európai önkormányzatok tapasztalatait, hogy elkerülhessük azokat a zsákutcákat, amelyekkel ők már találkoztak. Másrészt, mert fontosnak

tartom a személyes kapcsolatok kialakításának lehetőségét. Meggyőződésem, hogy az Európai Ház, amelyről oly sokat és sokszor

beszélünk, csak az egyes városok, régiók közötti kapcsolatok során alakulhat ki. Emellett ezek az együttműködések már a kezdeti lépéseknél is, majd a későbbiek során még inkább konkrét anyagi hasznót is jelenthetnek az egyes városok számára. Gondoljunk arra, hogy egy nyugat-európai szakértővel közösen kidolgozott program magában rejtje azt a lehetőséget is, hogy a fejlettebb régiókban található tőke érdeklődése könnyebben fordul felénk. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Nyugat-Európában egy tőkés csoport legszívesebben olyan településsel alakít ki együttműködést, amelyről nemcsak a sajtóból származó, hanem személyes kontaktsuson alapuló információkkal is rendelkezik.

Meg kell azonban jegyez-nem, hogy a működési tapasztalatokat, az átmenet tapasztalatait leginkább lengyel, cseh és szlovák kollégáinkkal tudjuk megbeszélni. Azt hiszem, hogy – Nyugat-Európát tekintve a csatlakozás irányának – szükség lenne az ilyen jellegű regionális együttműködésre is. Európa ma már az együttműködések Európája. Mi pedig épp az ilyen regionális kapcsolatokkal tudnánk jelét adni annak, hogy együtt tudunk működni nagyobb összefüggésben is!

Gondolkodó

Viharverte tájak

Beckett, Ionesco, az abszurd – ugyan, kérem, mi az ahhoz képest, ami itt, házunk táján, Kelet-Közép-Európában több évtizeden át folyt, s normálisnak számított, hogy alig vettük észre...!

Felejtsük el egy rövid időre, hogy már 1991-et írunk, s pillantsunk be egy állami intézmény falai közé. A szocialista kontraszelekcio egy gyönyörű példájával találkozhatunk. Középkorú asszonyoság, régi és megbízható káder, aki a maga iskolázatlanságával osztályvezetői magasságig küzdötte fel magát. Szakmai tudása szinte a nullával egyenlő; beszélni, olvasni alig tud – hogy az írásról ne is beszéljünk... Az új rendszerről és pártokról, a demokráciáról lenézően nyilatkozik. Kedvenc beszédtemája a paradicsomtermesztés. Anyagi gondjai nincsenek, rendezett körülmények között, a tudatminimum határán éli életét...

Magasabb végzettségű beosztottait, főleg a „hülye értelmiségieket” szívből utálja, rendszeresen megalázza. Felettésem viszont kedves, alázatos, kenyérre lehet kenni. Egy falkából valóak, a vezetés több tagja is alacsony kvalifikáltsággal rendelkezik. S nyomják a régi szöveget... Taps!

Kísért a múlt, az abszurd még mindig megdöbbentő jelenség. Pusztító vihar dúlt a Viharsarkon... egész Közép-Kelet-Európában. Szegény megkínzott Európa, te gyönyörű lány, meddig fognak még veled erőszakoskodni, mikor jön már a tisztító vihar.

SZTOJCSÉV SZVETOSZLÁV

Létkérdés

Megítatod az embereket

Úgy kell nekünk a szépség adta gyönyörűség, mint szomjazónak a víz. Amilyen ritkán szomjazunk, olyan ritkán tudatosodik bennünk a gyönyörűség utáni vágyunk és találkozásaink a szépséggel. Így van ez rendjén, hiszen egy csodákkal teljes világban élünk. Tehát kevés, ha azt mondom, hogy lépten-nyomon beleütközünk, mert nem csak egy fölröppenő madár, egy fűszál, egy szobor, fuvalaszó, vagy patak csörgedezése, a tavaszi föld illata, a méz íze, a szerelem a maguk ámulatba ejtő titkaival és tökéletességükkel lehetnek szépek. Ezekre mindig rálehetünk, rácsodálkozhatunk. Hanem – ha már végképp nem maradna semmi gyönyörködőnivaló – mi, a magunk számára mindig kéznél vagyunk. Az egyik legfontosabb kérdés, hogy tudok-e magamon gyönyörködni? Tartom-e magam olyan értékesnek, hasznosnak, egyedinek, megismételhetetlennek, talállok-e magamban olyan adottságokat, amelyek gyönyörűséggel töltenek el?

Ne féljünk így viszonyulni magunkhoz! Az ember és az emberiség halálát jelenti, ha nem tartja értéknek magát, ha nem tud örülni létének, léte milliányi rezdülésének. Ne fél-

jünk gyönyörködni magunkon! Igaz, nem mindegy, milyen alapon és miként tesszük ezt. Ne féljünk gyönyörködni magunkon, mert „az Isten is gyönyörködik az Őt felőkön” (Zsoltár 147,11). Ez az igazi alap: Gyönyörködöm magamon, mert az Isten szemével látom magam. Annakra tartom magam értékesnek, amennyire az Isten engem: Fiát, Jézus Krisztust adta halálra értem. Ha lennének is kételyeink értékességünk felől, Isten bizonyított. Sokan viszont túlbecsülik önmagukat, külső-belső adottságaikat. Önteltek, maguk körül forgók, magukat minden és mindenki fölé helyezők. Nekik más hangsúllyal szól Isten ugyanezen tette. Még értük is meg kellett halnia Jézusnak, mert az ember nem tud elég és maradandó értéket felmutatni. A depressziós önleértékeléstől ugyanúgy meg akar óvni minket Isten, mint a hamis, öncsalásra épülő túlértékeléstől. A mérleg nyelve pedig Jézusnál áll meg, Az embernél.

Az Isten tarsolyában külön gyönyörűségek vannak, mint-hogy ő nem egy, nem azonos ezzel a világgal. Az Isten adni akar az embernek az ő gyönyörűségeiből, merthogy az ember ezzel a világgal azonosult. Gyönyörűséggé akkor válik a szobor, a föld illata, ha élni kezd bennünk, ha eggyé válnak velünk és mi velük. Isten meg akar ítatni az ő ki nem száradó, hőmpolygó gyönyörűségeivel: útjával, igazságával, életével – Jézussal.

BAKAY PÉTER

